

Савецкая БЕЛАРУСЬ

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі:
Менск, Літэратка выдавецкі аддзел Палітычнага ўпраўлення Заходняга фронту.

ВЫДАНЬНЕ РЭУКОМУ САЦЫЯЛІСТКАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСІ. № 40 (50). Чацьвер, 30-га верасня 1920 г.

Палухае і баіцца.

Да Савецкіх Беларусі, Расей і Украіны страшэнна вяржа ўся буржуазія ў сьвеце. Але больш усіх мае вяржасьці да іх гэта французская буржуазія. І баязьня і вяржасьць выклікаюцца адным нагульцём — гэта пачуцьцём страху ад пшшучага пажару фэвалюцыі ў Расей. Тая виллата, якую далі рабочне і сяляне Савецкіх рэспублік сваей буржуазей, памешчыкам, грашавікам і генэралам за іх доўгавяковы глум і зьдзека на працоўным народам, страшным адным зь іх стаіць у вачу ўсясьветнай буржуазей. На гэтым яна адлучае ў песьнях аўрсе, пакіраваны проціў расейскай рэвалюцыі. Але ў усіх сяброў хэўту, дасянь вяржасці да Савецкае ўлады, сібэрнай усіх настроена французская буржуазія. Апроч агуднае прычыны ёю віруе яшчэ вялікая зьсьсьць і кроў да на Расей за тое даўгі ў тысячах мільёнаў, якіе пазычаў пар са сваім правіцельствам на братаубаю прываву вайну і якіх, узяўшы ўладу ў свае рукі, працупі народ не сьвясеу вярнуць. Французкія капіталісты і дастаўленая ім првіцельства ня хочучь разстацца з думкаю як бы там ні было, а сьскаць свае грошы ды а працентам яшчэ. Яны добра ведучь, што можна б было гэта зрабіць толькі там, калі б Расей і іншэу правіў пар, або буржуазія і памешчыкі. Вось дзеля гэтага французкае буржуйнае првіцельства больш усіх даўгіх спадобных сабе првіцельстваў упарта і настойна стараецца з усіх сіл абурць расейскую рэвалюцыю. Яно вяржа сустракае с мые пробы якое-бы ні было згоды з Расей, падбукторвае больш рэпутывую і пуглівую італьянскую, румынскую і іншэу буржуазэю ня ісьці на мір з балшавікамі. А панскую Польшчу і Урангэля, дык французкае првіцельства пасушчае вась час таўчэ на безданечную вайну з Савецкімі Расей, Украінай і Вела-

русіяй. Для гэтага і не шкадуецца нічога: ні грошы, ні аружжа, ні адзежы, ні патэвцеры і дабрахвотыяні. Чым больш дастаецца ўспеху ворагам Расей, тым французкае рэзбойнікі больш рады і сьравьней дэюць сваю падмогу. Усякіе-ж чуткі аб міру палюзаюць іх.

Вось няперашыя нарада між Польшчай і Расей устрывожыла буржуйную Францыю завядта. Думка, што, можа стацца, зробіцца згоды між імі, і Чырвоная армія абурэцца на Урангэля, не дзе спавь французкім буржуйам. І яны стараюцца як айдхутэй умацаваць баарона Урангэля. З гэтай мэтай, як аведкаюць газэты, дэремна пасылаюць у Крым новы густ аружжа. Пымаюць Урангэля спешна зьбіраць добрахвотыкаў. А за Перакопскім перашайкам, аддзяляючым Крым ад Украіны, рэпліва будуюцца новыя моцныя ўкрэпленьні, пахожыя на ўкрэпленьне Вярдэя. Работую кіруюць французкія інжэяры. Украпленьні абстаўлены густа французкімі дэлькатэралямі цяжкімі і лёгкімі гарматамі, а перапечэ заложы французкімі мінамі.

Так стараецца првіцельства Францыі, Польшчы і Урангэля — апошчыя падзея яго і ўсей буржуазей на зручываньне Савецкай ўлады ў Беларусі, Украіне і Расей. Калі ж Польшча патпіша згоду — застаецца атая крывавы пасьледчы расейскіх белагвардзейцаў — генэрал і нямедны барон Урангэль; яго то і стараюцца ўмацаваць у значную сіду антаўтэская і найбогай французская буржуазія. Рабочне і сяляне і Украіны і Расей, і Беларусі павіны да гэтага часу зьвясцьці барона са сьвету і зрабіць старацьні буржуазей дэремнымі.

Сымон Друк.

Абарона Савецкіх Рэспублік.

(Весткі з фронту, адтрыманьне ад Палкаго Штабу Рэвалюцыянага Васькага Савету Рэспублікі за 28-е верасня).

Заходні фронт.

У Герадзенскай ваколіцы вядуцца далей бойкі з наступячым праціўнікам, прычым мы ў ваколіцы Абухаве, што ў 15 вярстох усходней Говідні, цалкам зьніштожылі полк праціўніка; захоплена намі 2 гарматы, 6 кулямётаў і рэшткі палка лікам у 150 чалавек.

У Слонімскай ваколіцы ідуць бойкі 25—40 вёрст паўдзённа-заходней Слоніму.

У ваяцях рэчкі Прыпечі ідуць бойкі з партызанамі праціўніка, перайшоўшымі на левы бераг гэтай рэчкі; праціўнік пасыла ўпартага бою захапіў станцыю Сарны.

У ваколіцы Роўна бойкі вядуцца далей.

Паўдзённа-Заходні фронт.

Нашы часьці займаюць Стара Канстантынаў, Мала Мікалаеў і вядуць наступленьне на гор Праскур ў, дайшоўшы ўжо да сяленьнаў 10 вёрст поўдня ўсходней гораду. Атака ворага ў 40 вярстох паўдзённай Праскурава намі адбіта.

Паўдзённы фронт.

У ваколіцы чыгункі Алекандраўска-Сімельнікава нашы наступячэе часьці вядуць бой з праціўнікам ля Слаўгараду.

У ваколіцы станцыі Валнаваха праціўнік дагей вядзе ўпартнае атакі на нашы становішчы.

Ваенном Палкаго Штабу Рэспублікі
Данішэўскі.

Мірныя перагаворы з Польшчай.

Мірная нарада ў Рызе.

Трэцьняе пасьлядчыне мірнай нарады ў Рызе прывяло характар разьвядуўшыхся перагавораў. Пасьдзёньне было занята разглядам абедзвюх дэкларацыяў. Аткаваная дэкларацыя палікаў носіць часта фармальны характар. Ні на волю з палкам вызначаных умоваў Расейска-Украінскай дэлегацыі палікі не далі аткаву.

Уражывьне ад вступленьня ў польскай дэлегацыі тако, што яна стараецца за-

цягнуць перагаворы. Датчына расейскіх дэкларацыі ангельскіе газэты гаворыць, што умовы Расей з'яўляюцца вельмі падатлівымі і далікатнымі.

Ангельскіе газэты аб Расейскай дэкларацыі.

У справе апошняй Расейскай дэкларацыі ангельскіе газэты называюць умовы Расей вельмі дурнымі. Польскіе мірныя праціўнікі не зрабілі ў Англіі ніякага ўплыву.

Зашчаміушы зубы.

Нам приходзіцца жыць у абставінах ваеннага часу, калі адбываюцца аграмадныя ваенныя дзеі, перасоўваюцца з места на места вялікія грамады людзей, калі сотні, здавалася б, паасобных дзеяў рухаюцца ў сілу таго ці іншага адзінага пляну.

І ня толькі шырокая абывательская маса, але часта нават учаснікі асобных вялікіх аперацый, па цалкам аразумелых прычынах ваеннай таемніцы, ня ведаюць аб праводзячымся ў жыццё пляне і працуюць падлягаючы прыказу.

Гэта разумее кожны, хто знаёмы з вайною, гэта разуmeer дысцыплінаваны камуніст, якога Р. К. П. сваей дысцыплінай даўно прымусіла прасякнуць ваеншчынай.

Аграмадныя заданні, якія ставяць перад Заходнім фронтам, прымусжаюць камандаваньне з тых ці іншых паглядаў перасоўваць свае ўстановы, кіруючыся карысцю для ваеннага дзела.

Гэткім чынам, у той час, калі Чырвоная савецкая дыплёматыя дагаварваецца з хітрымі і хвальшавымі польскімі дыплёматамі, Чырвоная армія павінна выпаніць вельмі паважныя стратэгічныя пляны, з аднаго боку, баявой абароны ад насядаючай на хронце шляхты, а з другога — адгратоўкі ніштожачага ўдару, ад якога не паздаровіцца праціўніку.

Менш усяго пагаджае небяспека сталіцы Беларусі — Менску. Мы даволі сільныя, каб адстаяць гэты лакомы для польскіх захватнікаў кусок.

Дзеля гэтага німа ніякіх прычын для спалоху і неспакою. Улада патрапіць паўстрымаць і ўспакоіць тых, хто раснаўсюджае хвальшывыя чуткі, — элёткары адтрымаюць самую срогую па законам ваеннага часу кару.

А ўсім чэсным савецкім праціўнікам мы раім удзесячраць сваю працу — не для хронту, а на самым хронце.

Толькі праца і парадак, толькі сумленнае выпанічненне абавязку тут у блізкім тыме могуць даць паведу нашай гераічнай Чырвонай арміі, якая, адыходзячы і барючыся пры вельмі цяжкіх абставінах, здольна на такія паведы, аб якіх гаворыць сёньняшняе паведамленне з хронту (здарэнне пры атходзе ад Горадні).

Гэткім чынам усе, каму домага Савецкая ўлада, хто кіруе сябе на працу, а не на капітал, павінны працаваць не апускаючы рук, жыць „зашчаміушы зубы“ — як сказаў тав. Ленін, — і сваей вытрываласцю і ўпорствам дабіцца паведы, якая ў апошнім падраўнку забяспечана нам ходам гісторыі.

В. Ашмарын.

У Савецкай Расеі.

Рвуцца ў бой.

Праціўнікі на Волзе ў Астрахані, даведаўшыся, што ў бой проціў Урангэля ідуць лепшыя харчовыя праціўнікі іншых саюзаў ня хочучы адставіць ад таварышоў, пачалі прыходзіць групамі ў сваю арганізацыю, просячы прэзідыум за раз жа паслаць іх разам з таварышамі на хронт. Пасля доўгіх выясненняў аб значэнні ў сучасны момант воднага транспарту, старшыня ўсё-ж ня мог устрымаць парыву рабочых, і 10 таварышоў дабрахотна атправіліся на хронт.

Пасяджэнне Усерасейскага Цэнтральнага Выпаўніцельнага Камітэту 26 верасня.

Быў выслуханы даклад Народнага Камісара Земляробства т. Бруханава аб харчовым становішчы Р. С. Ф. С. Р. Бруханаў адзначае ўспехі ў справе згатаўкі хлеба. Агульны лічбы хлебнай раскладкі вызначаюцца ў 454 мільёнаў пудоў. Для агароднай сёлета зроблена раскладка 280 мільёнаў пудоў. Для корму жывёлы вызначана раскладка на 100 мільёнаў пудоў.

„Сучасны харчовы год“, гаворыць Бруханаў, „мы правядзем ня горш, як летаўні“.

Барацьба з голадам.

У Тамбове Губ. Харч. Камітэт ужо сабраў болей міль

ёну збожжа, 150000 пуд. бульбы, 212 пуд. мяса, 10 мільёнаў яек, 21 пуд. масла, агароднін, садоўн і сена. Харч. атпраўляюцца сьпешным чынам у Маскву.

У Курску Губ. камуністкая партыя змобілізавала на харчовы хронт 300 камуністаў, каторыя зьбіраюць на губерні харчы.

Падарунак Чырвоным кавалерам.

Робочыя і служачыя Царышнскага заводу ахверавалі паўдзёжны заробак Чырвоным будзёнаўцам.

Калмыкі вядуць барацьбу з голадам.

Калмыцкія паятовы з'езд саветаў у Астрахані рашыў выпаніць збор жывёлы ў ліку 2500 буйных штук і 4000 дробных.

Адбудова транспарту.

Праца Сызранскай чыгункі павялічылася да 65 вагонаў у суткі. Такім чынам, запас вафці павялічыўся.

Вусная газета.

З гор. Мікалаева паведамляюць, што Губернскае Аддзяленне Украінскай Росты 26 га верасня наладзіла ў вёсцы Тарноўка першую вусную газету, якая прайшла з вялікім зацікаўленнем.

Чырвонаармеец Панкел Ліпа.

(Сказ).

(Глядзі № 39).

— Я не пайду, я не агаджуся на прадаўніцтва! — уверана ўголос атказаў сам сабе Панкел.

І гэтыя словы яго прагучэлі так разка і выяўна, што нібы абудзілі яго. Панкел уздрыгнуў усім целам, аглядзеўся вакол і спыніўся.

Каманды разведкі ён ня чуў; чужь-чужь даносіўся толькі глухі тупат ног ды нечы клічучы голас „Пан-ке эд“!

Панкел думаў, што мо' ён ачуўся, мо' ўз'юшанае ўражанне яго збівала з панталыку, і прычуўся пільней. Окліч перагукнуўся. Панкел прышывіўся. Дзесьці здалёк чулася стрэльба, то частая, то рэдкая, а ўлева ад гэтага, аткуль пягнула вільгоццыю, напэўна, з-за рэчкі, міргаеў агеньчык; промін яго паднімаўся нявысока над зямлёю і губіўся дзесьці за горкаю, ці за лесам.

Панкел пільна ўглядаўся па баках, прыслухоўваўся і ня мог крануцца з месца. Чым далей, тым ночны голас і шлоам узрастаў, родзячы некяе нявыразнае, але крыклівае стукі і выгукі, якія роём вярцеліся каля яго вуха, нахальна не адстаючы ні на хвілю. На-старажыўшыся Панкел патрошку пачы-

наў выяўляць з усяго гоману чысьці клапатлівае неспакойнае выгукі і перакліканьні як-бы дваіх ці траіх чалавек, відаць, кагосьці старэня шукаючых. Яму паказвалася, што ў іх перакліканьні раз-по-разу ўспаміналася яго імя, і гэта няўмеру балюча зьдэравала і несупакойвала яго.

Вакол гуў ведэр, згібаючы невялічкую бярожку, траўнкам закінутую ў поле і выпадкова ачуўшую для Панкела. Гэта яшчэ болей перашкаджала яму разьбіраць словы перакліку. Панкел жа ўвесь час быў замагнущаны гэтым і натужваўся да дробкі рашчуць усе крыкі: дзеля гэтага ён парашыў стаць на колінкі, прылажыць вуха к зямлі, і ўжо быў намерыўся гэта зрабіць, як раптам нявысока ўгары, якраз здавалася над ім, праняслася празрыстым пісагом разарваўшая ракета. На кароткі час, хвіліны мо' на тры, сьвятло азіяла абшар на вярстоў дзеве вакол, гэтак, што ў сярэдзіне можна было да дробкі ўсё адмеціць зіркам. Панкел пасьпеў акінуць вокам асьветлены абшар і пры гэтым ня вельмі здалёк выразна адмеціў, як некалькі чалавек міганула перад вачмі з месца на месца. І цікава, што ў адным з іх міжвольна ён убачыў і ўчуў нібы Прова, з усімі дробнымі адметкамі і выразамі яго пастацы і нават, здавалася, тварыны.

Гутарка іх з кожнай хвіліяй чулася ўсё бліжэй і бліжэй к Панкелу і ў згусьцеўшай пасья стукі ракетнаўцені

шмат выразней і пуглівей. „Шукаюць мяне! То напэўна так, бо я ўжо ма' быць даўно тут стаю і далёка адстаю!“ нечаканна прамігнула ў галаве Панкела, быццам хтось падшапнуў яму, і ён раптам перамяніўся: здаецца ачуў успаўшую бледнасьць твару, ня мог спыніць страшэннай дрыготы: так і тузанула яна яго, вымушваючы перастаўляць нясьціханна ногі з месца на месца. І калі ў самае абурэнне спалохам голас шукаючых пачуўся зусім блізка ззаду яго, Панкел сабраў усю сілу і крануўся бегчы. І ўжо з першым крокам, зьяўшым яго з заварожанага месца, ім агарнула надзея, бліснула радасьць, што хтось добры наўва яго на гэту думку вярнуцца назад да сваіх, аставіць праклятую зману і загадзьдзя перасьцерагчы ад бяды сваіх таварышоў і можа цэлы хронт. Бліск ракеты, выразна ня гінучы ў яго вачу пад агортам цёмнай ночы, нібы нажом адрэзаў яго ад тых, каго ўаглаўляў і вёў за сабою зьменьнік Проў.

Адбегшы некалькі крокаў, Панкел спыніўся, адсопся і ізноў пачаў азірацца і прыслухоўвацца. Але абуджанае ранейшае пачуцьцё бадзёрасьці і адвагі, пераходзіла ў пачуцьцё помсты да нагіх ворагаў свабоды, карыстаючых усіма спосабамі ў барацьбе з ёю, і супакоіла яго на хвілю.

(Канец будзе).

Цішка Гартны.

Выбары у саветы.

Пралетарыят Расеі, Украіны, Беларусі і іншых працоўных рэспублік вырваў уладу з рук буржуазіі і ўзяўся сам за будаўніцтва свайго жыцця.

Першай справай вызвалена працоўнага люду павінна было быць—звышчэньне ўсіх тых устаноў і форм улады, каторыя былі створаны буржуазіяй і якія служылі ей дзеля падтрыманьня ўладарства над рабочымі і сялянамі.

Гэткімі ўстановамі былі раённы ўсяго парламенты, як напр. дзяржаўная дума, куды пападалі адны толькі капіталісты. Такімі былі і ўстаноўчые соймы, дзе буржуазія, дзякуючы свайму спрыту абходзіць працоўных, заўсёды была ў большасці.

У Савецкіх рэспубліках улада капіталістаў зусім спынена. Той, хто не працуе, тут ня толькі не павінен уладарыць над другімі, але не павінен і есці. І калі апошняе з прычыны умоваў вайны яшчэ не магло быць выяўлена ў жыцці ў цэласці, дык першае—спыненне буржуазіі ад улады—адбываецца ў поўным разьмеры.

Толькі працоўныя маюць права выбіраць і быць выбранымі ў правіцельства.

Замест парламентаў і ўстаноўчых соймаў, якія бароняць справы багатых, утвораны саветы рабочых і сялянскіх дэпутатаў. Саветы павінны кіраваць усей працай у правіцці і выбіраць з сваёй грамады, г. зн. з тых жа рабочых і сялян, членаў Усерасейскага, Усебеларускага і Усеукраінскага Цэнтральных Саветаў, якія працуюць на карысьць працоўных мас.

Калі рабочыя і сяляне будуць стаяць на варце сваіх

інтарэсаў, дык у такіх умовах зусім ня будуць мець месца ніякія эксплуататары. Улада працоўных такім чынам забясьпечана. Але... гэта толькі так здаецца. Ня толькі ворагі ўнешнія, як польскія цаны і банкіры Антанты, дамагаюцца вырваць уладу з рук працоўных. Болей небясьпечны, чым яны, гэта тые контр-рэвалюцыянеры, якія жывуць сярод нас. Яны хаваюцца пад тулям, робяцца нібы то прыхільнікамі пралетарыяту і, такім чынам, часта праходзяць у пралетарскія саветы.

Ня меней небясьпечны іх, гэта тые згодакі, каторыя сваёй уступчывасцю да буржуазіі даюць ім магчымасьць стаць на ногі і вясці свае пашны пропіў улады працоўных людзей.

Шмат ворагаў нас акружае. Многа хто хоча звышчыць нашу свабоду. Шмат хто хацеў бы скасаваць на нішто Рэспублікі рабочых і сялян. Дзеля гэтага пралетарыят Беларусі павінен добра памятаваць, хто яго вызваліў ад паноў, хто яго вызваліў ад улады капіталу, хто працерабіў яму шлях да лепшай будучыны.

Гэта камуністкая партыя, і толькі яна можа даваць да канца справу вызвалення працоўных людзей з-пад ярма навоў і фабрыкаўтаў.

Толькі яна патрапіць адбудаваць нашы зруйнаваныя гарады і вёскі. Толькі яна можа загаіць раны, нанесеныя нам вайной.

Пралетарыят Беларусі павінен гэта цвёрда знаць і памятаць і з гэтай думкай ісьці да выбараў у Саветы.

А. Вайцяхоўскі.

Рэвалюцыя у Італіі.

Маракі на варце.

Газэта „Бессарабія“ паведамляе, што ў Гэнуі маракі за трымалі параход, каторы ехаў у Крым з вайсковымі прыладамі для Ўрангэля.

Чыгуначнікі з металістамі.

Газэта „Соцыяліст“ паведамляе, што саюз чыгуначнікаў зьвязаных з віталнай тэлеграмай да саюзу металістаў і заявіў аб жаданні падтрымаць часную зьвязь з ім у справе

барацьбы за выяўленьне рабочых дасяганьняў.

Паўстаньне сялян.

Узброеныя сяляне ўваколіцы Палерма паднялі паўстаньне. Паўстанчы рух пашыраецца па ўсей Сыцыліі.

У Польшчы.

На замнога рашчываюць.

„Кур'ер Поранні“ друкуе гутарку віцэ-міністра заграначных спраў Польшчы п. Дамброўскага з супрацоўнікам заграначных газет, Дамброўскі сказаў:

„На полі бітвы пад Варшвай вырашыўся так сама лёс дэмакратычнай Расеі, каторую палякі павінны вызваліць з большавіцкага пекла. У гэтым кірунку я дагварыўся з прадстаўнікамі Ўрангэля і белгвардзейцам Родзічавым перад яго выездам ў Парыж. Тое самае было апавешчана і Саветам Абароны ў пачатку вайсковага прадпрыемства. Нашы штабдарты з 1863 г. мелі натпіс: „За нашу і вашу волю“. Амэрыканская заява, каторая была апавешчана ў скрутныя дні так сама супроціў большавізму, але ў гэты—жа самы час яна прыязна ў адносівах да дэмакратычнай Расеі; такім чынам, я выяўляю супольнасьць поглядаў Францыі, Амэрыкі і Польшчы ў адным з самых цяжкіх пытаньняў“.

„Кур'ер Поранні“ канчае гэтую гутарку запытаньнем: „Ці такі праўдзівы погляд міністра заграначных спраў?“

Трэба разрашыць.

Зыходым на нашу родную, змучаную старонку—Беларусь 11 месяцаў чакае май Савецкай улады перад селянінам паўстала многа пытаньняў, якія яго вельмі цікавяць і на якія ён не знаходзіць у сваіх далёкіх ад цэнтру вёсках атказу. Пытаньні гэтыя зьвязаны з тым новым будаўніцтвам, якое паўстала перад ім.

Паны, іх верныя служкі, фабрыканы, капіталісты, бачучы той справядлівы гнеў, з якім абрынуліся на іх працоўныя масы, паўцякалі ў панскую Варшаву, гэта гняздо контр-рэвалюцыі ня толькі расейскай, але нават і ўсясьветнай. Уцякаючы, яны ўсё што маглі забраць, забралі, рэшту добра, запрапананага мазалістымі рукамі парабка і селяніна, звышчылі. Але гэтага ім было мала: яны пакінулі ў нас яшчэ многіх сваіх падлізьнікаў, якія пры іх жылі не працуючы і елі панскі лёгкі хлеб. І цяпер, калі Савецкая ўлада прыйшла будаваць на пажарышчах новае жыццё, гэтыя панскія служкі надзялі галовы і зраньня да вечара толькі і гавораць, што Савецкая ўлада—дрэнная ўлада, што яна толькі бярэ ўсё, а ўзамен нічога не дае.

Браты—сяляне! Усім добра вядома, як цяжка жывецца ў гэтыя часы, але ці ж Савецкая ўлада ў гэтым вінавата? Цёмны, забіты працоўны народ Польшчы з аружжам у руках, разам са сваімі панамі, ідзе на нашы неастыўшыя

яшчэ ад пажарышчаў сядзібы. Дзеля гэтага прыходзіцца ўсе сілы, усё самае лепшае, што толькі ёсць у нас, пашылаць на фронт, каб мець магчымасьць абараніцца ад тых ланцугоў, якія хоча надзець на шны працоўнай беднаты панская белая Польшча.

І мы бачым, што тут у нас далёка ад хронту, жыццё ня можа так скоро наладзіцца і разам з тым ня можа так скоро палепшыцца. Калі б у нас, за сьпіноў якога стаяў польскі жандарм, мы ня бачылі ніякай магчымасьці палепшаньня свайго жыцця. Савецкая ўлада, пры якой у пачатку яе будаўніцтва і дрэннага жывецца, дае нам самім гэту магчымасьць. Доўга мы жлі такім жыццём, што ад нас толькі нехта клапаціўся, забіраў у свае вялікія кішэні прадукты нашай працы, а калі мы самі захацелі бы клапаціцца і скінуць са сваёй шны ўсіх тых, якія нічога не рабілі, смачна елі, добра адзяваліся і многа спалі, то нас заарыштавалі-бы і пасадзілі ў турму. Гэты час прайшоў. Наша шчасьце, наша свабода і доля ў нашых уласных руках. Кепска жывецца, ня трэба сядзець і чакаць аднекуль дапамогі Седзячы і чакаюць можна дачакацца толькі пана, які пастараецца ўсё тое, што ён параскідаў, паглуміў дарогаю, нажыць потым і крою парабка і селяніна. Ды ня будзе гэтага ніколі! Запачыраю працу на карысьць грамадзянства, браты сяляне.

А ўсім ворагам селянскай рабочай улады мы павінны сказаць: „вы ня можаце жыць без сваёй паноў, то вы ідзеце да іх, вас ніхто ня трымае; але калі вы будзеце агітаваць за тое, каб яны сюды прыйшлі, то мы самі вас загонім туды, куды і Макар цялят не гавяе“. Скарэй трэба адбесьць у паноў ахвоту ісьці па свае маёнты, якія павінны належыць працоўнаму народу, разна заўсёды сілаю аружжя прымусіць перашоўшую ў наступ белгвардзейскую армію аставіць нас у спакою і даць нам магчымасьць наладзіць жыццё, адбудаваць звышчэньнае і разбуранае 6 гадовай вайной. Мы даб'ёмся гэтага. Шырокая грамадзянская і палітычная сьвядомасьць, якую нясе камуністычная партыя, моцная арганізацыя працоўнай селянскай беднаты, усямернае падтрыманьне Чырвонага хронту, бязлітасная барацьба з панскімі наймітамі дасьць рашчывую пабеду працы над капіталам і забясьпечыць нам лепшае жыццё на заўсёды.

Сыц Булат.

Чырвоны мак

Чырвоны мак пылае у гародзе
і, к сонцу звонікі працёгшы,
сэрцы сподзеў рады родзе
таго, хто духам занямогшы.

Чырвоны мак, пасаджаны на градах,
з зямлі выносіць чырвань кроўны
дзюніх, праліўшых кроў армагаў
у прыгон цяжкі, многавакоўны.

Чырвоны мак—чырвоная надзея—
Красу ідучых дзён раджае,
Жывым штандарам пламянее
Прад тым, хто к сьветлым дням
шагае.

Чырвоны мак—нязьменная расьліна,—
Абоіме кветам махравістым
Свабоды вечную айчыну
у илстухным сонцы прамяністым.

Чырвоны мак пылае у гародзе
і, к сонцу звонікі працёгшы,
Заве ўсіх к сонцу і свабодзе,
Хто спіць, няволі шчэ ня змогшы.

Ц шка Гартны.

**Чутні з за-
граніцы.**

**Баугарскае правіцельства
мобілізацыі ня будзе рабіць.**

Канстантынопальскіе газеты паведамляюць, што баугарскі старшыня-міністар Стамбулнскі запрасіў прадстаўніку друку і зрабіў ім гэткую заяву: „заяўляю вам, што правіцельства ні ў якім выпадку не праводзіць мобілізацыі і што гэтае пытаньне нават і не разглядалася. Гэтыя фальшымае весткі распаўсюджваюцца са злым намерам. Баугары не пагражае ніякая небясьпечна. Гэтакіе чуткі будуць бязумоўна карацца“.

Фабрыканты не здаюцца.

Сьцьдзісткая газета „Аванты“ апублікавала сакратнае дакумента аб аправаваньні няяне ўласнікаў фабрык, які яны стараюцца правясьці ў жывьніц супроціў рабочага саюзу.

Італія ня выходзе з Антанты.

Італьянскі міністар загра нічных спраў Эфорда падаў дэклар парлямэнцкай камісіі, у котарым сказана, што Італія пачае астаецца ў саюзе з Антантай. Яна вядзе далей сваю атпаведную ўмераную палітыку.

Італія пацвярджае свае намеры дагаварыцца з Юга-Славіяй аб Адрыятычным моры.

Пагромы ў Галічыне.

Ва Усходняй Галічыне адбываецца страшнае шмат жы-доўскіх паграмаў. Страты аграмадныя.

**Хто пакушаўся на жыцьце
Венізелоса.**

„Бессарабія“ паведамляе, што галоўным учасьнікам за гавору проціў Венізелоса быў брат караля Канстантына—Андрэй.

У Швэйцарыі.

Цэнтр. Камітэт Пр-фэсыянальных Саюзу у Цюрыху пр п наваў Швэйцарыі кам-грэсу пр фэсыянальных саю заў выйсьці са сця ду жоўтага амстэрдамскага інтэрнацыяналу і далучыцца да Маскоўскага Чырвонага Інтэрнацыяналу.

**Бэдуіны дабіваюцца сама-
упраўленьня.**

Верхавод бэдуіўскіх пля-мёнаў на ўсход ад Ірану на абшарах, знаходзячыхся пад апекай ангельскага правіцельства, зьявляюцца да вярхоўнага ангельскага камісара Палестыны Самуэля з просьбай утварэньня дачаснай ангельскай адміністрацыі, каб пры ле помачы наладзіць сама-упраўленьне. Самуэль на гэ-та згадзіўся і абяцаўся па-магчы бэдуінам наладзіць са-маўпраўленьне. Аправаваны гэтак сама ўмовы аносілі паміж Палестынаю і бэдуіўскімі абшарамі.

**Дапамога сем'ям чырвона-
армейцаў.**

У Слуцкім павеце ў справе дапамогі сем'ям чырвонаар-мейцаў прадавалі шмалы тла-дзень 265 фурманак і 578 ра-бочых.

Завораны і засеяны паля 577 сем'ляў чырвонаармейцаў.

**С.-гасп. дапамога сем'ям
чырвонаармейцаў**

У Вітабскім павеце за жні-вень месяц дапамаглі 270 гас-падаркам За гэты час разда-лі 25 плугоў, 297 кос, 1168 сярпоў, 407 пудоў вярэвак, машынных масла 21 пуд, ма-зі для калёс 48 пудоў, коней раздалі 13, кароў 35.

Дапамаглі 514 гаспадаркам.

Па Менску.

У Пэдагогічным інстытуце

Лекцыі на ўсіх курсах ідуць по-ўным ходам. Усяго слухачоў бо-лей 200 чалавек.
Учынена поўная пераробка сы-стэмы навучаньня.

Аб халеры.

Выяўлена, што дзякуючы пры-нятым мерам, сьлёта халера ў Менску ня будзе разьвівацца.
Пашасць гэтай закончылася толькі некалькімі выпадкамі.

Злучаная коопэрацыя.

З 1-га кастрычніка Цэнтр. Раб. Коопэратыў, грамадзянскі кооп-эрацыя і Гар. Харч. Кам. дзеля карысьці справы злучаюцца ў ад-но цэлае.

Грамадзяне!

Распараджэньнем з Цэнтру тре-ба скоры зрабіць падрахунак (пе-рапіс) коней на абшарах Савец-кай Сацыялісткай Рэспублікі Бе-ларусі.

Перапіс мае на ўвазе агульна-статыстычныя даныя і датыча ўсіх пагалоўна коней Рэспублікі, незалежна ад веку і адмеры пры-годнасьці для службы ў войску.

Пагалоўны дакладны перапіс коней наладзена пачаць каня-краватва, дзілкам спыніць адраў-шчыся незаконныя рэквізыцы ко-ней у насяленьня і дапаможа спра-ведліваму разьмеркаваньню ва-енна-конскай павіннасьці, без шко-ды для народнага гаспадарства.

Каб перапіс коней быў пра-ведзен усьпешна і мета згодна насяленьне павінна дапамагаць установам учотна-конскім.

Учотна-конская камісія Ваенка-мата Рэбел папярэджае ўсіх ма-ючых коней, што ім неабходна ў свой час прывесць і коней на выз-начаныя Паят. Ваенн Каміс. пун-кты, усіх коней і жарабыт, бяз вынятку, для выдаты ім атпав-дных пасьведчаньняў, бо кожны конь, на які ў гаспадара яго ня будзе на руках пасьведчаньня, будзе лічыцца незаконна здабы-тым і будзе канфіскаван.

Учотна-Конская Камісія Ваенко-ма РЭСБЕЛ.
28-га верасьня 1920 году.

Што робіцца на Беларусі.

Партыйная праца у Вілейцы.

19-га верасьня ў Вілейцы закончылася павятовае нара-да Рэсейскай Камуністкай Партыі. На нарадзе былі прад-стаўнікі ад гор. Вілейкі і ад 13 валасьцёў. Ня прыехалі прадстаўнікі ад 5 валасьцёў. У 7 валасьцёў яшчэ не арга-нізаваны камуністыкі гурты. Прадстаўнікам ад Цэнтраль-нага Бюро быў Вайсэр, які зрабіў драбязова даклад па сучаснаму моманту. Праца нарады прайшла ўспешна. Павестка нарады разгледжы-на поўнасьцю і дэкладна. Шмат увагі зьвернута па зямель-най палітыцы і арганізацый-наму пытаньню. Цястанюлена зьявляюць асоблівую ўвагу на працу на вёсцы і на пад-гатоўку дзеля гэтага адпа-вядных працаўнікоў.

Як мы жывем!

(Слуцкі павеі).

У Слуцкім павеце ўлаўна-монны раённай харчовай камісіі касуе завод Менскага Губэрнскага Рэвалюцыйнага камітэту № 3 аб расьпісе з рабочымі народных маёнткаў хлебам. Ён дае грошы? Што нам рабіць з гршыня? Пало-нае нас арышт і ідуць на бэ-ўсіх рабочых наг ілкамі, і на-огул ўмешваецца ў жыцьцё рабочых. Ён адбірае ключы ў рабочых і робіць што яму ўдумаецца. Не пазваляе по-маць на работу тых асоб, якіх павыгнаў поп, і трэба ска-заць праўду, што ён з'яўля-ецца зьрадчыкам уладаў рабо-чага і селяніна. Гэтакім „спа-чувайцам“ Савецкай ўлады ня месца на вёсцы паміж дэ-ляна і рабочых.

А ў маёнтку Лыскаўскай каўскай воласьці адчы-нуць

робіцца. Там ушаўнамонны зрабіў сабе пекную дачу, за-вёў дэліную кампанію і жы-ве прыяваючы. Пыгражаю-чы арэштам патрэбаў ад батракоў кухарку, пакаёўку, палушкі, апошняе малако ад батрацкіх кароў, астаўляючы іх малых дзетак бяз каплі ма-лака, патрэбаў ад рабочага камітэту тры дулы жыта, ня глядзячы на тое, што німа-чым поле засеваць і карміць рабочых. Адным словам, жы-вуць ня дрэнна і нават паз-валяюць кожна дзень прака-ціцца на „пары гаятых“.

Значыцца, тым часам „адды-хнуць“ праз сваёй уладзе і думаюць: ці ёсьць якія не-будзь розьніца паміж інамам і ўшаўнамонцам, ці німа?..

Чырвоны рабочы.

**Нарада сельска-гаспадарскіх
рабочых Слуцкага павету.**

17 і 18 верасьня адбылася нарада сельска гаспадарскіх рабочых Слуцкага павету. На гэтай нарадзе была прынята аднагалосна рэзалюцыя:

„Мі прадстаўнікі сельскагас-падарскіх рабочых лічым сваім абавязкам в сказаць шыарую падзяку Савецкай ўладзе і нашай Чырвонай арміі за збаўленьне ад польскага яр-ма, якое доўгі час душыла ўсіх грамадзян Беларусі на-огул і нас, батракоў, асоблі-ва і кля ёмся, што ўсімі сі-ламі будзем падтрымліваць Савецкую ўладу і нашара збаўцу—Чырвоную армію.

Ніхай жыве ўлада работ-ніцка-селянскіх Савцаў!
Ніхай жывуць дарэны пра-цы—Ленін і Тройкі!
Ніхай жыве наша апора—Чырвоная армія.